

Unijny program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP)

Maciej Podemski¹

W marcu 2000 r., na posiedzeniu w Lizbonie, Rada Europejska postawiła sobie za cel uczynienie z Europy najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy gospodarki na świecie. Podkreśliła przy tym znaczenie stworzenia korzystnych warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, a także uznała wagę upowszechniania najlepszych praktyk w zakresie innowacyjności produktów i usług. W czerwcu 2001 r. w Göteborgu Rada Europejska przyjęła strategię działań UE na rzecz zrównoważonego rozwoju w celu zapewnienia równomiernego wzrostu gospodarczego, integracji społecznej i ochrony środowiska.

W celu realizacji Strategii Lizbońskiej i wsparcia innowacyjności Komisja Europejska (Dyrekcja Generalna Przedsiębiorstwa i Przemysł) przygotowała Program Ramowy na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji (*Competitiveness and Innovation Framework Programme 2007–2013 — CIP*), przyjęty w październiku 2006 r. Program ten przewiduje działania wspierające innowacyjność, poprawę dostępu do finansowania takich działań oraz usprawnienie świadczenia usług związanych z biznesem w regionach. Beneficjentem projektu są małe i średnie przedsiębiorstwa, a jego budżet na lata 2007–2013 wynosi 3631,3 mln euro.

Program CIP ma przyczyniać się do zwiększenia konkurencyjności oraz potencjału innowacyjnego Wspólnoty Europejskiej jako społeczeństwa o zaawansowanym poziomie wiedzy, funkcjonującego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, opartego na stabilnym wzroście gospodarczym oraz charakteryzującego się wysoce konkurencyjną gospodarką rynkową o dużym poziomie ochrony oraz poprawy jakości środowiska.

Najważniejszymi celami tego programu są:

- ❑ zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP;
- ❑ rozwój i promocja wszelkich form innowacji, zwłaszcza ekologicznych;
- ❑ promowanie efektywności energetycznej i rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii (także w sektorze transportu);
- ❑ przyspieszenie rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Program CIP składa się z następujących elementów:

- ❑ Program na Rzecz Przedsiębiorczości i Innowacji (*Entrepreneurship and Innovation Programme — EIP*), obejmujący działania na rzecz przedsiębior-

czości, małych i średnich przedsiębiorców, konkurencyjności i innowacji;

- ❑ Program na Rzecz Wspierania Polityki Dotyczącej Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych (*Information Communication Technologies — Policy Support Programme — ICT-PSP*), mający na celu szybkie wdrożenie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także pobudzenie innowacji poprzez zwiększenie zakresu stosowanych technologii;
- ❑ Program dla Europy — Inteligentna Energia (*Intelligent Energy Europe Programme — IEE*), obejmujący działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych, promowanie nowych i odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie dywersyfikacji jej źródeł.

Program na Rzecz Przedsiębiorczości i Innowacji

Ma on na celu stworzenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej i wzmocnienie rynku wewnętrznego produktów i usług informacyjnych. W ramach tego programu przewidziano środki finansowe na pobudzenie innowacyjnych działań przedsiębiorstw i przekształcanie innowacji w produkty rynkowe oraz środki rozwijające zarządzanie innowacjami i kulturę innowacji. Działania Wspólnoty Europejskiej mają na celu wsparcie polityki w zakresie innowacji w państwach członkowskich i ich regionach oraz ułatwienie wykorzystania współdziałania między regionalną, krajową i europejską polityką a działaniami wspierającymi. Budżet programu wynosi 2170 mln euro, w tym 430 mln euro na eko-innowacje.

Osiąganie celu programu będzie realizowane m.in. przez następujące działania:

– ułatwianie dostępu do finansowania przeznaczanego na rozpoczęcie i rozwój działalności MŚP, w tym zwiększanie wysokości inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka oraz instrumentów inwestycyjnych oferowanych przez tzw. „anioły biznesu”, zapewnianie efektu dźwigni finansowej instrumentom finansowania wierzycielskiego MŚP oraz poprawę otoczenia finansowego i gotowości inwestycyjnej MŚP;

– zacieśnianie współpracy MŚP obejmującej:

- ❑ rozwój usług wspierających działalność MŚP;
- ❑ działania na rzecz środków umożliwiających MŚP współpracę z innymi przedsiębiorstwami i innymi podmiotami innowacyjnymi za granicą, w tym zaangażowanie MŚP w dziedzinie przygotowywania norm europejskich i międzynarodowych;
- ❑ promowanie i ułatwianie międzynarodowej współpracy przedsiębiorstw na poziomie regionalnym i

¹EuroGeoConsulting, ul. Jesionowa 36A, 05-816 Michalowiec; maciej.podemski@egconsulting.com.pl

poprzez sieci MŚP sprzyjające koordynacji ich działalności gospodarczej i przemysłowej;

– działania innowacyjne obejmujące:

- ❑ promowanie innowacji charakterystycznych dla danego sektora, klastrów, sieci innowacji, partnerstwa publiczno-prywatnego oraz promowanie współpracy z organizacjami międzynarodowymi;
- ❑ wspieranie krajowych i regionalnych programów na rzecz innowacji gospodarczych;
- ❑ wspieranie wykorzystania innowacyjnych technologii i koncepcji;
- ❑ rozwijanie usług wspierających międzynarodową wymianę wiedzy i transfer technologii, a także ochronę własności intelektualnej i przemysłowej;
- ❑ opracowywanie i badanie nowych rodzajów usług innowacyjnych;
- ❑ rozwój technologii i wiedzy poprzez archiwizację i transfer danych;

– działania w zakresie innowacji ekologicznych obejmujące:

- ❑ wykorzystanie technologii środowiskowych i innowacji ekologicznych;
- ❑ współinwestowanie w fundusze kapitału podwyższonego ryzyka, które zapewniają kapitał m.in. przedsiębiorstwom inwestującym w innowacje ekologiczne;
- ❑ promowanie sieci i klastrów innowacji ekologicznych oraz partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinie innowacji ekologicznych;
- ❑ opracowywanie innowacyjnych usług dla przedsiębiorstw oraz wspieranie innowacji ekologicznych;
- ❑ promowanie nowych, zintegrowanych sposobów rozwoju innowacji ekologicznych w takich dziedzinach, jak zarządzanie środowiskiem i przyjazne dla środowiska projektowanie produktów, procesów i usług, z uwzględnieniem ich całego cyklu życia;

– promowanie kultury przedsiębiorczości i innowacji poprzez:

- ❑ kształtowanie postaw, umiejętności i kultury przedsiębiorczości;
- ❑ równoważenie ryzyka i korzyści wynikających z przedsiębiorczości, w szczególności w przypadku kobiet i młodych ludzi;
- ❑ wspieranie otoczenia gospodarczego sprzyjającego innowacji i rozwojowi przedsiębiorstw;
- ❑ wspieranie polityk oraz współpracy między podmiotami, w tym współpracy ponadnarodowej pomiędzy zarządzającymi programami na poziomie krajowym i regionalnym w celu promowania programów i środków przyjaznych dla MŚP;
- ❑ zachęcanie do tworzenia i transferu przedsiębiorstw;

– reformy administracyjne i gospodarcze związane z przedsiębiorczością i innowacyjnością obejmujące:

- ❑ gromadzenie danych, analizę i monitorowanie realizacji oraz opracowywanie i koordynację polityk;
- ❑ wsparcie rozwoju definiowania i promowania strategii konkurencyjności związanych z sektorami przemysłowym i usługowym;
- ❑ wspieranie wzajemnej edukacji w administracji krajowej, regionalnej i lokalnej.

Program na Rzecz Wspierania Polityki Dotyczącej Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych

Program ten propaguje szybkie wdrożenie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także służy pobudzaniu innowacji poprzez zwiększanie zakresu stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz zwiększanie inwestycji w te technologie. Technologie informacyjne i komunikacyjne stanowią podstawę gospodarki opartej na wiedzy. Przypada na nie około połowy wzrostu wydajności w nowoczesnych gospodarkach i dostarczają one rozwiązania dla ważnych wyzwań społecznych. Budżet programu wynosi 730 mln euro.

Program ten będzie także realizowany poprzez reformy administracyjne i gospodarcze związane z przedsiębiorczością i innowacyjnością, obejmujące gromadzenie danych, analizę i monitorowanie realizacji zadań oraz opracowywanie i koordynację polityk unijnych. Istotnym będzie również wspieranie wzajemnej edukacji administracji krajowej, regionalnej i lokalnej. Będą w nim wykorzystane wyniki poprzednich programów: *e-TEN*, *Modinis* i *e-Content*. Jednocześnie będzie wspierał cele strategii *i2010 — European Information Society 2010*.

Strategia *i2010* posiada trzy priorytety:

1. Ukończenie budowy Europejskiej Przestrzeni Informacyjnej (*Single European Information Space*), która promuje otwarty, konkurencyjny, wewnątrz europejski rynek społeczeństwa informacyjnego i mediów;
2. Wzmocnienie innowacyjności i zwiększenie inwestycji w rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
3. Stworzenie Europejskiego Społeczeństwa Informacyjnego, rozwijającego się w sposób zrównoważony i działającego na rzecz poprawy usług publicznych i oraz generalnie, jakości życia mieszkańców.

Program dla Europy — Inteligentna Energia

Objemuje on działania mające na celu propagowanie rozwiązań charakteryzujących się lepszą efektywnością energetyczną oraz przyspieszenie ich absorpcji, a także zwiększenie inwestycji w promowanie odnawialnych źródeł energii. Celem programu jest poprawa efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych. Częścią programu są m.in. takie projekty, jak SAVE, ALTENER, czy STEER.

Pod koniec marca 2009 r. Komisja Europejska ogłosiła w ramach programu IEE kolejny konkurs na projekty rozwijające wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz upowszechniające nowe sposoby efektywniejszego wykorzystywania energii. Będą to dwu- i trzyletnie projekty, przygotowane przez konsorcja złożone z minimum trzech partnerów, pochodzących z trzech różnych krajów. Mogą one uzyskać finansowanie pokrywające do 75% kosztów.

Źródła:

- http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm
- http://ec.europa.eu/cip/docs/factsheets_en.pdf
- http://ec.europa.eu/cip/eip_pl.htm
- http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.htm